

فرایند بازنگری برنامه های آموزشی در دبیرخانه شورای آموزش علوم پایه، بهداشت و تخصصی

فرحناز خواجه نصیری^۱، شهلا خسروی^{۲*}، معصومه خیرخواه^{۳*}، جمشید حاجتی^۴، مریم اکبری لاکه^۵

تاریخ دریافت: ۱۳۹۸/۰۳/۲۶

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۸/۰۶/۰۴

چکیده

زمینه و هدف: بازنگری برنامه های آموزشی بخشی از برنامه اصلاحات آموزشی است که سبب انطباق برنامه های آموزشی با پیشرفت های سریع تحقیقات و فناوری شده و موجب کارآفرینی، اشتغال مولد و تولید ثروت می شود. ماموریت آموزش عالی در حوزه سلامت تربیت منابع انسانی متعهد، متخصص، کارآمد مبتنی بر نیازهای بومی و ملی است. در این مقاله تلاش شده است نقشه راه (فرایند) بازنگری برنامه های آموزشی اقدامی در جهت اجرایی نمودن بسته های تحول و نوآوری آموزش علوم پزشکی تدوین گردد.

روش بررسی: برای دستیابی به این مهم، کارگروه بازنگری برنامه های آموزشی در دبیرخانه شورای آموزش علوم پایه پزشکی، بهداشت و تخصصی تشکیل شد در ابتدای آخرین فرم چهارچوب بازنگری برنامه های آموزشی که در چندین مرحله توسط دبیرخانه شورای عالی برنامه ریزی بازبینی شده بود مورد بحث و بررسی قرار گرفت و بران مبنی گام های اجرایی فرایند انجام بازنگری با بررسی متون و تجربیات صاحب نظران مشخص و از طریق برگزاری جلسات باگروه های بازنگری و اعضای هیئت های ممتحنه و یا کارگاه، تشریح گردید.

یافته ها: پس از تشکیل گروه بازنگری و تعیین الگوی آن در مرحله اول، نیازسنجی از اعضای هیئت علمی، مدیران محترم گروه، کارشناسان واحدهای آموزش، دانش آموختگان و در صورت لزوم نظرسنجی موردی از اساتید مجرب سایر رشته های ارتباطات، کارآفرینی و ..... مورد تاکید قرار گرفت. سپس مقایسه کوریکولوم موجود با برنامه های آن رشته در سطح بین المللی و یا رشته های مشابه باید صورت گیرد. در مرحله سوم ضمن سامان دهی اطلاعات، با تمرکز بر کاربرد تر نمودن سرفصل های دروس و رویکرد جامعه محور رشته موضوعات برنامه های درسی رشته تعیین می شود. سپس با آینده نگاری رشته، پیش نویس اولیه با بازخوانی دروس قبلی در کارگروه های هیئت ممتحنه، تهیه سیلابس جدید درسی بر اساس مهارت های عملی و نقش های حرفه ای دانش آموختگان تدوین می گردد. در آخرین مرحله با اعمال نظرات و دیدگاه های اصلاحی و رفت و برگشت از نظرات صاحب نظران، بازبینی نهائی برنامه آموزشی و ویرایشی برنامه صورت می گیرد.

نتیجه گیری: اجرای صحیح فرایندهای فوق می تواند نقش مهمی در دستیابی به اهداف بازنگری در جهت تحول آموزش داشته باشد.

کلمات کلیدی: فرایند، بازنگری، برنامه آموزشی

۱. استادیار، گروه پزشکی اجتماعی دانشگاه علوم پزشکی تهران، عضو کارگروه بازنگری دبیرخانه شورای آموزش علوم پایه پزشکی، تهران، ایران
- * ۲. نویسنده مسئول، استادیار، گروه پزشکی اجتماعی دانشگاه علوم پزشکی تهران، مسئول کارگروه بازنگری دبیرخانه شورای آموزش علوم پایه پزشکی، تهران، ایران
E-mail: khosravi785@yahoo.com & E-mail: shiva1345@gmail.com ، Tel: 02188962357
- * ۳. نویسنده مسئول، استادیار، گروه مامایی دانشگاه علوم پزشکی ایران، عضو کارگروه بازنگری دبیرخانه شورای آموزش علوم پایه پزشکی، تهران، ایران
۴. استاد، گروه ایمنی شناسی دانشگاه علوم پزشکی تهران، دبیر شورای آموزش علوم پایه پزشکی، بهداشت و تخصصی تهران، ایران
۵. استادیار، گروه آموزش پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، تهران، ایران

مقدمه

برنامه درسی از عناصر مهم ارتقای کیفیت آموزش عالی و تناسب دانش، نگرش و مهارت دانش‌آموختگان با آخرین دستاوردهای علمی، فناوری و نیاز بازار کار است. از این رو بازنگری برنامه درسی و روزآمد نمودن آن مورد توجه است. بازنگری برنامه درسی با هدف انطباق برنامه با نیاز جامعه، روزآمد کردن برنامه‌ها با توجه به تحولات دانش بشری، تناسب برنامه با امکانات و توانایی‌هایی دانشگاه انجام می‌شود (۱) بازنگری برنامه‌های آموزشی بخشی از برنامه اصلاحات^۱ آموزشی است. اهم اهداف آن ارتقاء کیفی آموزش، توسعه چشم‌انداز، تطابق آن با نیازها و شرایط یادگیرنده با توجه به اسناد بالادستی است (۲). تدوین نقشه‌راه (فرایند) بازنگری برنامه‌های آموزشی اقدامی در جهت اجرایی نمودن بسته‌های تحول و نوآوری آموزش علوم پزشکی می‌باشد (۳) با توجه به اهمیت آن در سال ۱۳۸۲، کمیته ستادی تدوین ضوابط و چارچوب بازنگری برنامه‌های آموزشی از سوی دبیرخانه شورای عالی برنامه‌ریزی علوم پزشکی، دستورالعمل اجرایی بازنگری برنامه‌های آموزشی را تدوین نمود (۴) و برنامه‌های درسی بر اساس این چارچوب مورد بازنگری قرار می‌گیرد. لازم به ذکر است که این چارچوب چندین بار توسط دبیرخانه شورای عالی برنامه‌ریزی مورد بازبینی قرار گرفته و با دقت و تامل زیاد حیطه‌های مختلف یک کوریکولوم مشخص شده است. در کمیته بازنگری آخرین نسخه ۱۳۹۵ مبنای کار قرار گرفت. در این چهارچوب تعاریف رشته، شرایط ورود، رسالت برنامه، چشم‌انداز نقش و وظیفه دانش‌آموختگان و استراتژی‌های آموزشی و ..... در فصل اول و حداقل‌های لازم برای شروع دوره بطور کامل ذکر شده است. از آنجاییکه این بخش‌ها خیلی مورد توجه

قرار نمی‌گرفت در تدوین برنامه مشکلاتی را ایجاد می‌نمود به این جهت این فرایند در جهت اجرای چارچوب برای هیات‌های ممتحنه و ارزشیابی طراحی گردید. فرایند طراحی برنامه بازنگری می‌تواند بصورت نظام مند و با تجزیه و تحلیل برنامه قبلی، طراحی، توسعه برنامه جدید، اجرا و ارزشیابی آن طراحی و اجرا شود (۵). در اجرای فرایند بازنگری، اساتید در بخش‌های مختلف از جمله: شرکت در کمیته‌ها، نقد و بررسی کوریکولوم موجود، ارائه کوریکولوم جدید و تهیه پیش‌نویس سیلابوس‌های (سرفصلها) موضوعات درسی، اجرای آزمایشی کوریکولوم به منظور تعیین کارایی و قابلیت اجرایی موفق آن و همکاری با کمیته‌ها برای تولید محتوای متناظر و متناسب با کوریکولوم بازنگری شده، تعیین و تشخیص نیاز به کتب و دوره‌های جدید مشارکت دارند. مهمترین نکته‌ای در بازنگری کوریکولوم مورد توجه قرار می‌گیرد: پوشش کامل نیازهای فراگیران و ایجاد انگیزه برای مطالعات بیشتر، توجه به جنبه‌های مختلف یادگیری، یاد دادن^۲، رفتار کردن^۳، هدایت عملکرد در راستای رفاه دیگران^۴، لحاظ نمودن ارزشهای معنوی، اخلاقی (۶) و فرهنگی با توجه به شرایط اجتماعی و اقتصادی جامعه، اجتناب از حجم زیاد محتوای آموزشی با حذف موارد غیر ضروری^۵، استفاده از روشهای ارزشیابی عملکردی^۶، توجه به پیشرفت و ارتقای ملی و بین‌المللی و در نظر گرفتن برنامه‌های توانمندسازی اساتید، هم‌راستا با بازنگری می‌باشد.

2. Learn
3. Behave
4. To direct one's action with due regard for the welfare of others as well as for personal attainment.
5. non-essentials
6. functional methods

1. Reform

۱- تشکیل کمیته بازنگری :

کمیته بازنگری شامل: اساتید متخصص رشته های مرتبط ، متخصص آموزش پزشکی، نماینده دانشگاه / سازمان مجری برنامه ، نماینده فراگیران، صاحبان صنعت و تجارت، نماینده دانش آموختگان ، سیاست گزاران موثر بر برنامه (معاونت سلامت، درمان، آموزش)

۲- تدوین و تهیه ی الگوی روند بازنگری رشته مربوطه

- شناسایی وظایف و مأموریت و رسالت بازنگری
  - تعیین شرح وظایف هر يك از اعضای کمیته بازنگری
  - تهیه و تنظیم جدول فعالیت ها و زمانبندی برنامه
- ۳- ارائه مستندات توجیهی برای ضرورت بازنگری از

طریق مطالعه و بررسی در خصوص :

- بررسی اسناد بالادستی
  - تعیین نیازها و مشکلات جامعه و حرفه از طرق مختلف از جمله دلفی، گروه متمرکز، ....
  - تحلیل وظایف از طریق مطالعات تطبیقی و مقایسه‌ای^۱ در دیگر جوامع
  - بررسی گزارشات سازمان های بین المللی از جمله WHO در صورت موجود بودن
  - ارزشیابی برنامه در حال اجرا
  - بازدید از مراکز آموزشی با بالاترین عملکرد فارغ التحصیلان آن رشته برای تعیین نیازهای ذی نفعان اصلی برنامه
  - ارزیابی خصوصیات و نیازها و عملکرد فراگیران و فارغ التحصیلان
  - مصاحبه با خبرگان و ذی نفعان
- ۴- اقدام به بازنگری :

- تغییر تدریجی رویکرد کوریکولوم از طریق ادغام کوریکولوم موضوع محور و کوریکولوم مبتنی بر شایستگی^۲ (۹)

گامهای بازنگری برنامه آموزشی عبارتند از : تشخیص و تعیین نیاز به تغییر و بازنگری در برنامه آموزشی ، مطالعه مشکلات و نیازهای جامعه ، مطالعه خصوصیات و نیازهای فراگیران ، تعیین اهداف دقیق و اختصاصی آموزشی ، انتخاب سرفصلهای موضوعی مناسب و فعالیتهای متناظر با آن ، سازماندهی تجربیات یادگیری و برنامه ریزی واحدهای درسی ، ارزشیابی کوریکولوم بازنگری شده ، استقرار کوریکولوم بازنگری شده ، فراهم سازی امکان بازنگری مداوم ، برای دستیابی به اهداف می باشد (۷-۸) . لذا کارگروه بازنگری برنامه های آموزشی در دبیرخانه علوم پایه ، بهداشت و تخصصی ، با اهداف کلی ارتقاء کیفی آموزش متطابق با نیازها و شرایط یادگیرنده به منظور دستیابی به اهداف اسناد بالادستی بر اساس سند تحول نظام آموزشی در سال ۱۳۹۴ تشکیل گردید .

روش کار

ابتدا به منظور دستیابی به اهداف کلی کارگروه بازنگری در دبیرخانه علوم پایه ، بهداشت و تخصصی تشکیل شد . کارگروه بازنگری در بازه زمانی بهمن ماه ۱۳۹۴ لغایت اسفند ۱۳۹۶ فرایند بازنگری را طراحی و اجرا نمود . در ابتدا چارچوب بازنگری قبلی بازبینی ، اصلاح و تغییراتی در آن اعمال گردید . راهنمایی جهت تکمیل آن توسط هیات های محترم ممتحنه و ارزشیابی رشته های علوم پایه ، بهداشت و تخصصی ، تدوین گردید و سه دوره کارگاه آموزشی بازنگری برنامه درسی در راستای طرح تحول آموزش پزشکی برای اعضای محترم هیات ممتحنه که در برنامه آموزشی رشته آنها در اولویت بازنگری قرار داشت ، برگزار گردید و به مسئولین مربوطه برنامه های آموزشی دبیرخانه علوم پایه ، بهداشت و تخصصی توصیه به انجام اقدامات ذیل گردید . مراحل بازنگری برنامه آموزشی :

1. Comparative study
2. competency base

- تعیین توانمندیهای اختصاصی رشته و حداقل مهارت های لازم برای دانش آموختگان
- تعیین اجزای اصلی برنامه درسی
- تعیین اهداف کلی آموزشی
- تشخیص و تعیین استانداردها در سطح دانشی، نگرشی و عملکردی برای تعیین اهداف یادگیری
- انتخاب سرفصل های موضوعی مناسب و فعالیتهای آموزشی متناظر
- برنامه ریزی واحدهای درسی
- تدوین راهنمای یادگیری برنامه درسی
- ترسیم جدول جدید آرایش دروس دوره
- هماهنگ نمودن برنامه فعلی با استانداردها جهت توالی منطقی محتوی و مهارت ها
- ۵- طراحی برنامه آموزشی :
- تدوین اهداف یادگیری قابل دسترسی منطبق با استانداردهای چارچوب برنامه درسی (۱۰)
- سازماندهی تجربیات و فعالیت های یاددهی - یادگیری
  - استفاده از بهترین مواد و محتوای آموزشی
  - تعیین روشهای یاددهی یادگیری متناظر برای انتقال محتوای هر درس برای دستیابی به اهداف یادگیری از جمله کار در گروههای کوچک ، مربی همکار peer coaching ، یادگیری دست به دست hands on assistant learning ، یادگیری مبتنی بر تحقیق و آموزش مکمل
  - تعیین روشهای ارزشیابی فراگیر
    - تعیین روشهای سنجش ارزشیابی فراگیران برای اطمینان از دستیابی به اهداف یادگیری از جمله ارزیابی دانشجویان با چک پونت یا کوئیز درسی ، ارزیابی مبتنی بر عملکرد ، پورتفولیو ، ارزیابی استاد

- یا همکار در راستای بهبود جامع سیستم آموزشی
- ۶- ارائه مستندات برنامه بازنگری به دبیرخانه علوم پایه :
- صورتجلسات مرتبط با برنامه درسی رشته که توسط روسا و اعضای کمیته های بازنگری (از دپارتمان ، دانشگاه ، کمیته برنامه ریزی دانشگاه) تایید شده است .
  - ارائه چارچوب بازنگری شامل کلیات منطبق با بازنگری و روندان ، اهداف کلی ، چشم انداز ، رسالت ..... نیازها منطبق با سیاست ها و استانداردهای ملی استراتژی و فرایندهای آموزشی مورد نظر
  - طرح کار شامل مشارکت کنندگان بازنگری و سهم اساتید و سایر دست اندرکاران انجام بازنگری
  - ارائه جدول تغییرات برنامه آموزشی بازنگری شده نسبت به آخرین برنامه مصوب
  - ۷- اجرای برنامه بازنگری شده :
  - تدوین برنامه مدیریت عملیات برنامه بازنگری شده
  - تدوین استراتژی های آموزشی با توجه به منش حرفه ای و حمایت حرفه ای از کارکنان در اجرای برنامه درسی جدید
  - ارائه بهترین عملکرد در طراحی و ارزشیابی آموزشی
  - ارزیابی داخلی و خارجی و پالایش و ارائه بازخورد مداوم به برنامه درسی جدید
  - ارزشیابی برنامه درسی جدید از نظر دستیابی به نتایج مطلوب و مورد انتظار
  - تنظیم جدول هزینه های اجرای برنامه ، توجه به تطابق هزینه ها و آماده سازی جهت اجرای کوریکولوم بازنگری شده و برنامه ریزی زمانی مناسب برای بازنگری مداوم^۱

۸- ارزشیابی کوریکولوم بازنگری شده

- تدوین برنامه ارزشیابی برنامه بازنگری شده در یک دوره مشخص
  - ارزیابی اجرا و ارائه بازخورد به آن از طریق : مصاحبه ، مشاهده ، کارگاه‌های بازنگری درسی ، گروه‌های متمرکز
  - نهایی کردن برنامه درسی با اعمال بازخوردها
  - تعیین موفقیت عملی و قابلیت اجرایی بخش های کوریکولوم بازنگری شده
  - تعیین و تشخیص نیاز به دوره آموزشی جدید (۱۱-۱۳).
  - تأیید مسوولین مربوطه
- پس از اتمام بازنگری در مرحله ۶ و تحویل برنامه درسی بازنگری شده به کارگروه دبیرخانه علوم پایه ، بهداشت و تخصصی جهت بررسی و اعمال تغییرات ضروری و ارائه بازخورد به مسوولین محترم بازنگری برنامه آموزشی ،

مراحل بازنگری برنامه های درسی رشته آموزش بهداشت و ارتقای سلامت نمونه یکی از برنامه های بازنگری شده دبیرخانه علوم پایه بطور شماتیک در شکل ذیل به نمایش گذاشته شده است .

مراحل بازنگری برنامه آموزشی رشته آموزش بهداشت و ارتقای سلامت

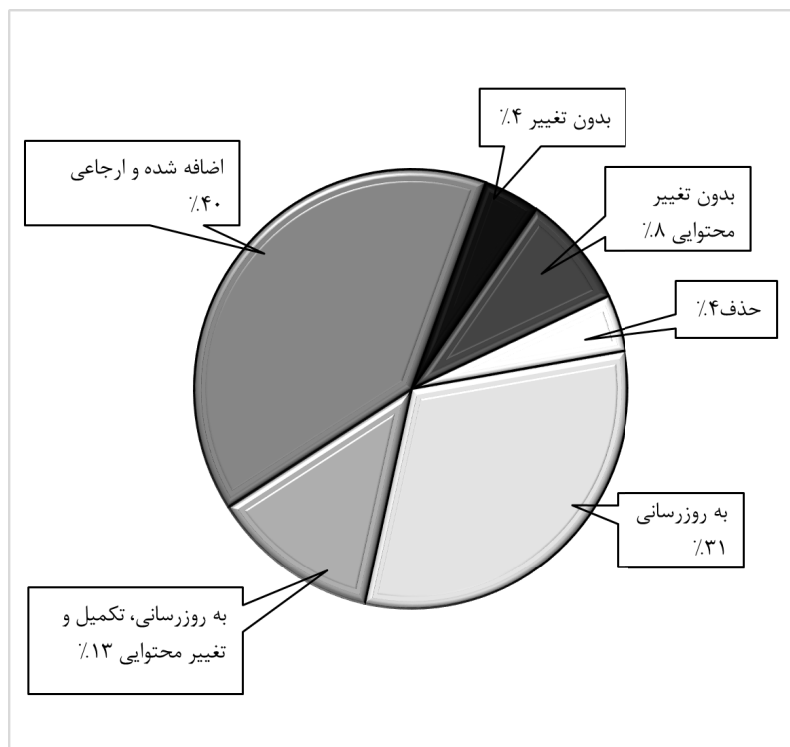
یافته‌ها

در راستای دستیابی به اهداف بسته‌های تحول آموزش، اهداف، مأموریت و نقش و وظایف حرفه‌ای دانش‌آموختگان برنامه‌های دارای مقاطع مختلف در روند بازنگری مورد توجه قرار گرفت. برای ارتقاء کیفیت آموزش هر مقطع، روش آموزشی متناسب با فرایندهای یادگیری - یاددهی در عرصه دروس عملی و بالینی در نظر گرفته شد. و در چارچوب ضوابط کلی بازنگری برنامه‌های آموزشی به وظایف شغلی دانش‌آموختگان، کسب توانمندی‌های عمومی و اختصاصی، دستیابی دانشجویان به سطوح عالی مهارت‌های حرفه‌ای در راستای نقش‌ها و وظائف خود، شرح درس کارآموزی طوری تدوین گردید که فرصت لازم برای بکارگیری دانش و مهارت‌های کسب شده در عمل را فراهم آورد و آنها را برای ایفای نقش‌های حرفه‌ای خود در جامعه آماده سازد. برای دستیابی به این اهداف تا حد امکان سرفصل‌های دروس کاربردی و کد درس‌ها تعیین گردید. جهت کاربردی نمودن سرفصل‌های دروس در برنامه‌های آموزشی رشته‌های علوم پایه مورد نیاز در بالین مانند بیوشیمی، فارماکولوژی، ژنتیک پزشکی، رشته‌های مختلف گروه تغذیه، علوم اعصاب، اخلاق پزشکی، مشاوره در مامایی، اپیدمیولوژی بخش‌هایی از سرفصل رشته‌های علوم پایه بصورت بالینی طراحی شد و واحدهای عملی و کارآموزی در عرصه‌های مختلف آموزشی افزایش یافت.

برای فراهم نمودن فرصت لازم در بکارگیری دانش و مهارت‌های کسب شده در عمل و آماده نمودن دانشجویان برای ایفای نقش‌های حرفه‌ای خود در جامعه، طراحی برنامه‌های کارآموزی در عرصه به جای کارآموزی

به منظور اجرای واقعی و کاربست مهارت‌ها انجام شد و برای به روز رسانی سرفصل‌ها بر اساس نیازهای مطرح شده در عرصه و تنوع جایگاه‌های شغلی، تغییر عرصه‌های کارآموزی‌های رشته مقطع‌های مختلف وسیع تر گردید مانند برنامه‌های مقاطع مختلف بهداشت حرفه‌ای، گفتار درمانی، بهداشت محیط طراحی گردید.

برای دستیابی به اهداف ارزشی بسته‌های اعتلای اخلاقی سند تحول آموزش، ارزش‌ها و باورهای اختصاصی قابل دستیابی، در برنامه‌های آموزشی جاری و ساعی شد. محتوی اخلاق حرفه‌ای بطور مستقیم و غیر مستقیم در سرفصل دروس مورد توجه قرار گرفت. برای نهادینه سازی اخلاق حرفه‌ای روش‌های متناسب جهت انتقال ارزش‌ها در راهبردهای آموزشی و ارزشیابی کارگاه‌ها، کارآموزی‌ها، کارورزی‌ها تدوین گردید. جهت ارتقای کیفیت آموزش و کسب مهارت‌های توانمندی‌های تخصصی عرصه‌های آموزش در محیط‌های اشتغال واقعی دانش‌آموختگان مانند رشته مددکاری اجتماعی، انفورماتیک و مدیریت اطلاعات سلامت، توسعه یافت. تمرکز بر رویکرد جامعه محوری برنامه‌های درسی برای برنامه‌های آموزشی رشته‌هایی مانند ارتقاء سلامت و آموزش بهداشت، سالمندشناسی مدنظر قرار گرفت. در کلیه برنامه‌های بازنگری شده میزان تغییرات نسبت به آخرین برنامه مصوب از نظر ضوابط رشته، نقش‌ها و وظایف و توانمندی‌ها، فرایندهای یاددهی و یادگیری، حداقل نیازهای برنامه، جداول برنامه‌های درسی و محتوای سرفصل دروس و نحوه اجرای برنامه‌های درسی مشخص گردید. یک نمونه از ترسیم تغییرات در رشته بهداشت محیط در نمودار شماره ۲ ارائه شده است.

نتیجه‌گیری

بررسی برنامه‌های بازنگری شده در این مدت نشان داده است که با اجرای فرایند فوق کیفیت و کمیت فرایند بازنگری برنامه آموزشی ارتقا می‌یابد. فرایند انجام شده نشان می‌دهد که بازنگری چارچوب بازنگری برنامه آموزشی، برگزاری کارگاه‌های آموزشی بازنگری برنامه و داوری برنامه‌ها و ارسال پیشنهادات بصورت غیر حضوری و برگزاری نشست‌های هم‌اندیشی اختصاصی برای هر برنامه برای نمایندگان محترم هیات‌های ممتحنه و ارزشیابی می‌تواند نقش مهمی در ارتقا فرایند بازنگری داشته باشد.

قدردانی

از دبیرخانه شورای علوم پایه پزشکی جهت حمایت‌هایی مالی و ارائه مشاوره‌ها و همچنین کارشناسان بازنگری خانم‌ها لیلی میرویسی و لیدا طبیبی هم‌هنگی‌ها در برگزاری جلسات، کارگاه‌ها و از اساتید محترم هیئت‌های محترم بازنگری و کمیته‌های مرتبط که با هم‌هنگی و همکاری کمیته بازنگری فرایند‌های بازنگری برنامه آموزشی را به ثمر رساندند نیز صمیمانه تشکر و قدردانی می‌گردد.

منابع

- Nourooz – zadeh R , Mahmoodi r, Fathi Vajaregah K ,Naveh Ebrahim AR .The Universities Participation Status in Revising the Curricula Approved by the Higher Council for Planning. Research and Planning in Higher Education: Winter 2006, Volume 12, Number 4 (42); page 71 -93[Persian]
- Yamani N, Nasr Esfahani, A R, Sabri M R, Review of Medical Sciences Curriculum Curriculum in the Country, JOURNAL OF CURRICULUM STUDIES (J.C.S), Fourth Edition, No. 15, Winter 2009 [Persian]
- PorabasiA, Akbari H, Akhavan AA, Haghdoost AA, Kheiry Z, Dehnavieh R, RAHIMI H, ekmat SN, Larijani B. Analysis of Iran's National Medical Education Evolution and Innovation Plan using the Michelle and Scott's model of policymaking. Journal of advances in medical education & professionalism. 2019 Jan;7(1):20.
- Executive instruction review of educational programs. (2004). Staff Committee Formulation of rules and frameworks for revision of educational programs, Secretariat of the Supreme Council for Medical Science Planning, Deputy Director of Educational and Academic Affairs, Ministry of Health and Medical Education
- Curriculum Development, Revision, and Evaluation Processes Partnership for 21st Century Skills' Framework for 21st Century Learning: WASHINGTON, DC 20001: 2011
- Yazdani S, Akbarilakeh M. Explanation and clarification of the concept of value in medical education. Journal of Research on Religion & Health. 2017 Apr 12;3(2):88-101.
- CURRICULUM DEVELOPMENT AND REVISION PROCESS HANDBOO, Pattonville School District 11097 St. Charles Rock Road St. Ann, Missouri 63074 (314) 213-8000 <http://achieve.psd3.org> May 2002
- Roy,C.B. Advances in Teaching Sign Language Interpreter, Gallaudet University Press Washington, D.C.2005
- Dehghan MS, Mortazavi F, Yazdani S, Javidan F. Review of Faculty Members' and Medical Students' Viewpoints about the Reform of General Medical Degree Program,(pre-Clinical Phase) at Shahid Beheshti University of Medical Sciences. Journal of Medical Education. 2016 May 5;15(1).
- Ahmed YA, Alneel S. Analyzing the curriculum of the faculty of medicine, University of Gezira using Harden's 10 questions framework. Journal of advances in medical education & professionalism. 2017 Apr;5(2):60.
- Fernanda F, Branigan1 E., Chris Pupp Ch., Stefanutto M., Carlos Bambo C., MariaAlexandre M, Pinheiro S.O., Ruth Ballweg R., Martinho Dgedge M., Gabrielle O'Malley G., Strand de Oliveira J A Framework for Revising Preservice Curriculum for Nonphysical Clinicians: The Mozambique Experience, Education for Health . 2014, 27 (3),283-288.
- Masnadi Shirazi M A .valuating the Trend of Revising Courses in Shiraz University and Presenting the Proposed Revised Bachelor Program in Electrical Engineering . Iranian Engineering Education Quarterly. Aug. 1, 2008; 10 (38): 89-118[Persian]
- Khosravi M, Norozi M, Fathi Vajaregah K .An analysis on acceptance of Curriculum Innovations in the Higher Education System (Case study: Review of Curriculum in Iranian Universities) QUARTERLY EDUCATIONAL PSYCHOLOGY.2014, VOL 9 NO 27 P 135-166

The process of revising educational programs in the secretariat of the Council for Basic Sciences, Health and Specialty Education

Authors: Khajenasiri F¹ , Khosravi SH^{2*} , Kheirkhah M^{3*} ,Hajati J⁴ , Akbarilake M⁵

Abstract

Background and Objective: The revision of educational programs is part of the educational reform program that adapts educational programs to the rapid advances in research and technology and leads to entrepreneurship, productive employment and wealth generation. The mission of higher education in the field of health is the training of committed, expert, human resources based on native and national needs. This paper attempts to develop a roadmap (process) for reviewing training programs for the implementation of evolution and innovation programs of medical education

Analysis method: To achieve this, the task force on reviewing educational programs was established at the Secretariat of the Council for Education of Health and Basic Medical Science (Undergraduate and Postgraduate), then the executive steps taken to carry out the review process by reviewing the literature and studies of specific experts and through meetings with review groups And members of the Dissenting Hat or Workshop.

Findings: After establishing the review group and determining its pattern in the first stage, the needs assessment of the faculty members, the managers of the group, the experts of the training units, the graduates and, if necessary, a case study of the professors of other fields of communication, entrepreneurship and ..... was emphasized. Then, compare the existing curriculum with the programs at the international level or similar disciplines. In the third stage, information organization is determined by focusing on the application of course syllabuses and the sociological approach of the subject field curriculum. Then, with field studies, the initial draft, by refreshing the previous lessons in the panels, is to prepare a new syllabus based on the practical skills and professional practices of the graduates. At the last stage, applying the comments and comments, and going back from the opinions of the experts, a final review of the curriculum and program editing is carried out.

Conclusion: The proper implementation of these processes can play an important role in achieving the goals of the review in order to transform education.

Key words:

1. Associate Professor, Department of Social Medicine, Tehran University of Medical Sciences, Member of the Review Committee of the Secretariat of the Basic Medical Education Council, Tehran, Iran.
- 2*. Corresponding author, Assistant Professor, Department of Social Medicine, University of Medical Sciences, Tehran, Iran.
E-mail: khosravi785@yahoo.com & E-mail: shiva1345@gmail.com † Tel: 02188962357
- 3*. Corresponding author, Assistant Professor of Midwifery Dept., Iran University of Medical Sciences, Member of the Review Committee of the Secretariat of Basic Medical Education Council, Tehran, Iran.
4. Professor, Department of Immunology, Tehran University of Medical Sciences, Tehran, Iran.
5. Assistant Professor of Medical Education, Shahid Beheshti University of Medical Sciences, Tehran, Iran.

